

Spis treści

1. Wstęp	13
1.1. Uzasadnienie podjęcia tematu i sprecyzowanie podstawowych pojęć	13
1.2. Cele i tezy badawcze	15
1.3. Zakres chronologiczny i terytorialny opracowania	16
1.4. Historia badań	17
1.5. Publikowane źródła pisane	20
1.6. Stan badań	20
1.7. Metody badań	21
2. Historia i terytorium księstwa biskupiego	25
2.1. Geneza księstwa biskupiego i jego miejsce na tle podziałów terytorialnych Śląska do 1526 r.	25
2.2. Rozwój terytorialny władztwa biskupów wrocławskich. Granica księstwa biskupiego i jej przemiany	34
3. Środowisko naturalne księstwa biskupiego	41
3.1. Rzeźba terenu	41
3.2. Stosunki wodne	43
3.3. Zarys budowy geologicznej, surowce i gleby	45
3.4. Roślinność	47
3.5. Relacje między zamkiem a środowiskiem naturalnym	48
4. Gospodarka księstwa biskupiego	53
4.1. Rolnictwo, hodowla i przetwórstwo	53
4.2. Gospodarka leśna	56

4.3. Górnictwo i hutnictwo	57
4.4. Związek zamków z górnictwem	61
4.5. Szlaki handlowe	63
4.6. Związek zamków ze szlakami handlowymi	67
4.7. Gospodarcze znaczenie zamków	70
5. Zamki na tle struktur osadniczych	75
5.1. Rozwój osadnictwa na terenie księstwa biskupiego we wczesnym średniowieczu na podstawie źródeł archeologicznych	75
5.2. Grody wczesnośredniowieczne a zamki	79
5.3. Kolonizacja ziemi nysko-otmuchowskiej – przemiany sieci wiejskiej, sieć miejska a rola zamków	81
5.4. Okręg grodkowski – przemiany sieci osadniczej do 1344 r.	96
5.5. Zamki miejskie – relacje zamku i miasta	103
5.6. Siedziby wiejskie	112
6. Zamki na tle historii księstwa biskupiego w średniowieczu i u progu okresu nowożytnego	123
6.1. Zamki na terytorium władztwa biskupów wrocławskich a problem regale grodowego	123
6.2. Zamki na ziemi nysko-otmuchowskiej w czasie konfliktu Henryka IV z Tomaszem II	124
6.3. Zamki Bolka I świdnicko-jaworskiego i związanego z nim rycerstwa (przełom XIII/XIV w.)	126
6.4. Zamki w 1. połowie XIV w.	129
6.5. Zamki w 2. połowie XIV w.	134
6.6. Rola zamków podczas wojen husyckich	136
6.7. Zamki księstwa nyskiego w okresie walk o koronę czeską	138
6.8. Zamki u progu okresu nowożytnego	140
7. Charakterystyka formalna i funkcjonalna wybranych zamków księstwa biskupiego	143
7.1. Rezydencje biskupie – Otmuchów i Nysa	143
Zamek biskupi w Otmuchowie	143
Zespół dworu biskupiego w Nysie	152

7.2. Inne zamki biskupie	157
Zamki rycerstwa związanego z dworem biskupim	159
7.3. Zamki książęce	160
Zamki książęce na ziemi nysko-otmuchowskiej	160
Wybrane zamki okręgu grodkowskiego	161
7.4. Inne zamki związane z księstwem biskupim	164
8. Podsumowanie	167
Krajobraz kulturowy księstwa biskupiego	167
9. Bibliografia	173
Źródła	173
Opracowania niepublikowane	176
Literatura	177
Spis skrótów użytych w pracy	185
Tabele	186
Spis rycin	201
Streszczenie	205